ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΦΩΝΗ

ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΑ ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΕΦΗΜΕΡΙΣ

ΙΔΡΥΤΗΣ: ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΚΑΝΕΛΛΟΠΟΥΛΟΣ | ΑΘΗΝΑΙ, ΣΑΒΒΑΤΟΝ 22 ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΥ 1936 | ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ: Γ. Θ. ΚΑΡΑΝΙΚΟΛΟΣ

Η ΕΛΛΑΣ ΖΗΤΕΙ ΙΣΤΟΡΙΑΝ

Η Ἑλλάς ἀπό ἐτῶν δέν ζῆ τήν ἰδικήν της ἱστορίαν. Δέν ἔχει ἱστορίαν! Ποιος, μεταξύ ὅλων τῶν Ἑλλήνων αἰσθάνεται ὅτι μέ τήν ἀναπνοήν του ἀναπτύει ἡ Ἑλλάς; Ποιος αἰσθάνεται ὅτι ζῆ ἱστορίαν ἑλληνικήν; Τό φαινόμενον εἶνε τραγικόν. Καί τραγικώτερον μάλιστα εἶνε τό γεγονός ὅτι δέν γίνεται ἀντιληπτή ἀπό τούς περισσοτέρους ἡ ἔλλειψις ἱστορίας ἑλληνικῆς. Δέν γίνεται ἀντιληπτόν δυστυχῶς ἀπό τούς περισσοτέρους ὅτι ἀπό ἐτῶν πολλῶν μετεβλήθημεν εἰς χώραν, ἡ ὁποία, ἐνῶ παρέχει πλούσιον καί πολίτιμον ὑλικόν διά νά πληρωθοῦν στῆλαι ὁλόκληροι ἀνωνύμων καί ἄνευ συνεχείας «ἀξιοπερίεργων», δέν παρέχει οὔτε ὑποτυπωδῶς τό ὑλικόν ἐκεῖνο, διά τοῦ ὁποίου θά ἦτο δυνατόν νά γραφῇ — μέ τά ἀραιότερα ἴσως τῶν γραμμάτων—μία καί μόνη σελίς ἱστορίας! Τί νά γραφῇ εἰς τήν σελίδα αὐτήν;

Ἐμφύλιοι σπαραγμοί καί ἀγῶνες διασπῶντες τήν ἐθνικήν τοῦ λαοῦ ἑνότητα ὑπῆρξαν καί εἶνε δι' ὡρισμένων χρόνων ἡ μοῖρα πολλῶν λαῶν. Ὅσον ὑψηφορέτεροι μάλιστα οἱ λαοί, τόσον μεγαλείτεροι εἶνε συνήθως οἱ ἐμφύλιοι πόλεμοι, τούς ὁποίους εἰς μεταθατικάς τῆς ἱστορίας των περιόδους, ἔχουν ἀνάγκην νά ὑπερνικήσουν. Ἡ μεγάλη γαλλική ἐπανάστασις καί οἱ ἐπακολουθήσασαι κατά τόν παρελθόντα αἰῶνα ἐπαναστάσεις καί ἐσωτερικαί ἐν Γαλλίᾳ ἀνωμαλίαι ὄχι μόνον δέν ἀνέκοψαν τήν γαλλικήν ἱστορίαν, ἀλλά τήν ἐλάμπρυναν, ἔδωκαν ἐντασιν μεγαλειτέραν εἰς τήν ἱστορικήν της Γαλλίας ἀναπνοήν! Πῶς ἐξηγεῖται τό φαινόμενον αὐτό; Ἡ ἐξήγησις εἶνε εὔκολος. Ἀλληλοσπαρασσόμενος ὁ γαλλικός λαός, ἔγραφεν ἱστορίαν καί δή ὑψηλομόνωδιάτόν ἑαυτόν του, ἀλλά διά τόν κόσμον ὁλόκληρον! Οἱ ἐμφύλιοι ἀγῶνες, οἱ ὁποῖοι συνεκλόνισαν τήν ζωήν τῶν Γάλλων (καί ἄλλων πολλῶν, μεγάλων καί μικρῶν λαῶν), διεξήγοντο ἐν ὀνόματι ἀρχῶν. Ὠφείλοντο εἰς ἰδεολογικάς ἀντιθέσεις καί τοιουτοτρόπως ἡ ἱστορία τῶν λαῶν αὐτῶν, κατά τάς περιόδους τῶν ἐσωτερικῶν ἀγώνων των, ὄχι μόνον δέν ἠμπόδισε τό κενόν, ἀλλ' ἦτο πολλάκις ἐντονώτερα καί πλουσιώτερα ἐκείνης, τήν ὁποίαν ἔγραφον οἱ λαοί αὐτοί εἰς τά πεδία τῶν μαχῶν, ἀγωνιζόμενοι ἐναντίον ἐξωτερικῶν ἐχθρῶν. Εἶνε δυνατόν ἀρά γε νά λεχθῇ τό αὐτό ἢ κάτι ἀνάλογον διά τάς «ἐπαναστάσεις», τά κινήματα, τά πρωτόκολλα, τάς προγραφάς καί διώξεις τάς ἐκδικήσεις καί ἀντεκδικήσεις, διά τόν ἐμφύλιον ἐν γένει πόλεμον, ὁ ὁποῖος χαρακτηρίζει τά τελευταῖα ἔτη τῆς ζωῆς μας ἔτη, κατά τά ὁποῖα καί αὐτοί ἀκόμη αἱ περιοδικαί ἐκεχειρίαι—ὡς π.χ. ἐκείνη τήν ὁποίαν σήμερον διερχόμεθα—ἐπιτυγχάνονται μέ προσωπικά ἀνταλλάγματα, μέ διαπραγματεύσεις ἐπί θεμάτων ἀναφερομένων εἰς μικράς καί ἀνιδιότους προσωπικάς φιλοδοξίας εἰς φιλότιμα καί μικροουμφέροντα; Γράφουν ἀρά γε ἱστορίαν ἰδεῶν καί πεποιθήσεων—ἱστορίαν, ἡ ὁποία, διασπῶσα ἔστω τήν ἐθνικήν ἑνότητα, θά ἦτο ἐν τούτοις ἑλληνική —γράφουν ἀρά γε ἱστορίαν ἀνήκουσαν εἰς τά ἐθνικά ἢ παγκόσμια προβλήματα τῆς ἐποχῆς μας ὅλοι αὐτοί οἱ «κύριοι», οἱ ὁποῖοι ἄλλοτε μέν ἡγοῦνται τῶν ἀλληλοσπαρασσομένων παρατάξεων, ἄλλοτε ἀνταλλάσσουν ἐγκαρδίους χειραψίας καί... «συσκέπτονται». ἄλλοτε προσποιοῦνται τούς ἀσθενεῖς διά νά ἀναγκάσουν τόν ἀντίπαλόν των νά περάσῃ αὐτός πρῶτος ἀπό τό σπίτι των; Γράφουν «ἱστορίαν» οἱ κύριοι αὐτοί, τούς ὁποίους ἀνέχεται ὁ λαός νά παίζουν εἰς βάρος του;

Ἡ Ἑλλάς—πότε ἐπί τέλους θά τό καταλάβῃ ὁ ἑλληνικός λαός;—ζητεῖ ἱστορίαν! Καί ζητεῖ ἱστορίαν, διότι διαφορετικά δέν ἔχει λόγον ὑπάρξεως. εἶνε περιττή. κάνει κακό εἰς τήν ἀνθρωπότητα, ἡ ὁποία δέν θά ἀνεχθῇ ἐπί μακρόν χρόνον νά παίζωμεν «σπειρέτταν», ὅταν ὅλοι οἱ ἄλλοι λαοί ζοῦν τήν ζωήν των ὡς βράμα σοβαρόν καί αἰσθάνωνται τήν εὐθύνην τῆς ἐποχῆς των! Δέν μᾶς ἔχει ἀνάγκην ἡ ἀνθρωπότης ὡς ἁπλοῦς θεατάς. Ἄλλως τε καί ὡς θεαταί—διά νά εἴμεθα ἀνεκτοί—πρέπει νά εἴμεθα τοὐλάχιστον εὐπρεπεῖς, νά σεβώμεθα τάς ἀγωνίας καί ἰδεολογικάς ἀνησυχίας, τάς ὁποίας διέρχονται οἱ ἄλλοι λαοί, ἀφοῦ δέν ἔχομεν τήν στοιχειώδη δύναμιν νά συμμερισθῶμεν τάς ἀγωνίας καί ἀνησυχίας αὐτάς! Ἡ ἀνθρωπότης εὑρίσκεται εἰς τά πρόθυρα παγκοσμίου συρράξεως. Ἡμεῖς κοιμώμεθα καί ἐπαναπαυόμεθα εἰς σύμφωνα, τά ὁποῖα δέν ἔχουν καμμίαν ἀξίαν, ἐφ' ὅσον δέν εἴμεθα καί ἡμεῖς σεβαστοί καί χρήσιμοι εἰς τούς μεθ' ὧν συνεζήθημεν. Ἡ ἀνθρωπότης διέρχεται ἤδη ἡ ἀντιμετωπίζει ὡς προσεχεῖς μεγάλας κοινωνικάς μεταβολάς. Ἡμεῖς κοιμώμεθα καί ἀπό τήν ἀπόψεως αὐτῆς τά μόνα δέ κοινωνικά προβλήματα, τά ὁποῖα μᾶς ἀπασχολοῦν—ὅσάκις τό ἐπιτρέπει καί αὐτό ὁ βενιζελισμός καί ὁ ἀντιβενιζελισμός—εἶνε τό πρόβλημα τοῦ παλαιοῦ ἡμερολογίου καί τό πρόβλημα τῶν «ἰων» καί «ὠῶν» εἰς τά ἀλφαβητάρια τοῦ δημοτικοῦ σχολείου!

Ὁ διευθυντής τῆς «Καθημερινῆς», γράφων τά κύρια ἄρθρα του κατά τάς ἐμπνεύσεις τῆς στιγμῆς, ἀναγνωρίζει εἰς ἓν τῶν τελευταίων του ἄρθρων τό χάος εἰς τό ὁποῖον εὑρισκόμεθα. Ἀλλ' ἀκολουθεῖ. κατά παράδοξον τρόπον, τήν ἐξῆς σειράν σκέψεων: Διά νά ἐξέλθωμεν, λέγει, ἀπό τό χάος χρειαζόμεθα ἕνα...Ναπολέοντα. Ναπολέων ὅμως δέν ὑπάρχει εἰς τήν Ἑλλάδα καί ἑπομένως, ἐφ' ὅσον δέν ὑπάρχει, πρέπει νά μείνωμεν εἰς τό χάος, εἰς τήν ἀσυναρτησίαν, εἰς τό ἱστορικόν κενόν! Ἡ λογική αὐτή, τήν ὁποίαν ἀκολουθεῖ εἰς τῶν εὐφυεστέρων Ἑλλήνων, δέν εἶνε ἁπλῶς παράδοξος, ἀλλ' εἶνε—χωρίς νά τό αἰσθάνεται βέβαια ὁ ἀκολουθῶν αὐτήν—«ἀνθελληνική»! Οἱ ἠττοπαθεῖς εἰς τό πεδίον τῆς μάχης τυφεκίζονται ἐπί τόπου! Καί εἶνε ὑστάτης ἠττοπαθείας σύμπτωμα ἡ σκέψις τοῦ κ. Γ. Βλάχου. Λαοί οἱ ὁποῖοι ἄγονται ὑπό τήν ἐπίδρασιν διανοητικῆς καί ἐθνικῆς παρακρούσεως, πρό τοῦ δυλήμματος: «ἢ Ναπολέοντα ἢ τήν καταστροφήν», εἶνε λαοί ἀνάξιοι ἱστορικῆς ζωῆς. Ὁ ἑλληνικός ὅμως λαός δέν ἔχει τό δικαίωμα—παρά τάς ὑποδείξεις τοῦ κ. Βλάχου—νά ἀγάγῃ τόν ἑαυτόν του πρό τοιούτου δυλήμματος! Οἱ λαοί, ὅσοι εἶνε ἱκανοί νά ζήσουν, δημιουργοῦν καί χωρίς Ναπολέοντα τήν ἔξοδον ἀπό τοῦ γάους! Ὁ κάθε Ἕλλην—καί ὁ τελευταῖος—ἔχει τό δικαίωμα νά διεκδικήσῃ τήν πρωτοβουλίαν εἰς στιγμάς κινδύνου, ἔχει τό δικαίωμα—ὅταν οἱ δῆθεν μεγάλοι καί σπουδαῖοι ἀδιαφοροῦν—νά ὁρμήσῃ εἰς τήν πρώτην γραμμήν τοῦ πυρός, νά ἀντιπαραταχθῇ μέ μόνα ὅπλα τήν ἀγνότητα τῶν προθέσεών του εἰς τήν κακήν μοῖραν, τήν ὁποίαν οἱ ἄλλοι—οἱ μεγάλοι καί σπουδαῖοι — τυφλῶς ὑπηρετοῦν! Ὅταν βλέπω νά πνίγεται στή θάλασσα ἕνα παιδί καί ὅταν οἱ γνωρίζοντες «κολύμπι» παρακολουθοῦν ἀδιάφοροι τό θέαμα, θά σκεφθῶ μήπως, ἂν ξέρω νά κολυμβῶ; Θά πάω εἰς τήν θάλασσαν καί, χωρίς νά ξέρω κολύμπι θά τό σώσω. Διότι γίνεται αἰφνιδίως κολυμβητής ὅποιος θέλει χάριν τῆς σωτηρίας τῶν ἄλλων, νά διακινδυνεύσῃ τά πάντα! Αὐτή ἡ θέλησις ἀκριβῶς χρειάζεται καί αὐτή λείπει ἀπό τούς περισσοτέρους! Δέν λείπει ὁ Ναπολέων, ὁ ὁποῖος ἄλλως τε μιά φορά μόνον ὑπῆρξε καί, ἐάν